

Quicksan Wet
natuurbescherming
ter plaatse van:

Schelfhorst

projectnummer

170478

VERANTWOORDING

RAPPORT

Type onderzoek : **Quickscan Wet natuurbescherming**
Locatie onderzoek : **Schelfhorst**
Projectnummer : **170478**
Versie rapportage : **2**
Auteur : **Ing. J. Kamps MSc**
Controle en vrijgave : **Ing. R.J.W. Huls**
Paraaf vrijgave :
Datum : **22 mei 2017**

OPDRACHTGEVER

Naam : **Rho adviseurs voor leefruimte**
Druifstreek 72c
8911 LH LEEUWARDEN
Contactpersoon : **mevr. A. Wedzinga**

UITGEVOERD DOOR

MILIEU ADVIESBUREAU

Eco Reest

KANTOOR ZUIDWOLDE

Industrieweg 20
7921 JP Zuidwolde
Tel.: 0528-373982
Fax.: 0528-373907
info@ecoreest.nl
www.ecoreest.nl

KANTOOR APPINGEDAM

Opwierderweg 160
9902 RH Appingedam
Tel.: 0596 633355
Fax.: 0528-373907

KANTOOR ALMERE

Transistorstraat 91-34
1322 CL Almere
Tel.: 036 8200376
Fax.: 0528-373907

DISCLAIMER

Dit rapport is het resultaat van een QuickScan Wet Natuurbescherming, verricht ter plaatse van een bosschages te **Schelfhorst**, in opdracht van **Rho adviseurs voor leefruimte**.

Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien:

- de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is
- de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken
- het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	AANLEIDING EN DOELSTELLING	5
1.1	SCOPE	5
1.2	KWALITEITSBORGING	5
1.3	LEESWIJZER	6
2	ONDERZOEKSLOCATIE EN NABIJE OMGEVING	7
2.1	BESCHRIJVING TOEKOMSTIGE PLANNEN	7
2.2	BESCHRIJVING ONDERZOEKSLOCATIE EN DIRECTE OMGEVING	8
2.3	BESCHERMDE GEBIEDEN IN DE NABIJE OMGEVING	9
2.3.1	Natura 2000	9
2.3.2	Natuurnetwerk Nederland	11
3	NATUURWETGEVING	14
3.1	SOORTENBESCHERMING	14
3.2	GEBIEDSBESCHERMING	15
3.3	ZORGPLICHT	16
4	METHODE	17
4.1	LITERATUURSTUDIE	17
4.2	VELDBEZOEK	17
5	RESULTATEN	18
5.1	VAATPLANTEN	18
5.1.1	Resultaten literatuuronderzoek	18
5.1.2	Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling	18
5.2	VOGELS	18
5.2.1	Resultaten literatuuronderzoek	18
5.2.2	Resultaten veldbezoek en effecten beoordeling	18
5.3	GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	19
5.3.1	Resultaten literatuuronderzoek	19
5.3.2	Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling	19
5.4	VLEERMUIZEN	20
5.4.1	Resultaten literatuuronderzoek	20
5.4.2	Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling	20
5.5	AMFIBIEËN EN REPTIELEN	20
5.5.1	Resultaten literatuuronderzoek	20
5.5.2	Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling	20
5.6	VISSEN	21
5.6.1	Resultaten literatuuronderzoek	21
5.6.2	Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling	21
5.7	OVERIGE SOORTEN	21
5.7.1	Resultaten literatuuronderzoek	21

5.7.2	Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling	21
6	CONCLUSIE	22
6.1	CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING	22
6.2	CONCLUSIE GEBIEDSBESCHERMING	22
6.3	AANBEVELINGEN EN ADVIES.....	23
6.4	VERANTWOORDING.....	23
BIJLAGE I; NATIONAAL BESCHERMDE SOORTEN EN VRIJGESTELDE SOORTEN DRENTHE		25
BIJLAGE II; SOORTEN BINNEN EEN STRAAL VAN 3 KILOMETER		28

Bijlage 1	Nationaal beschermde soorten en vrijgestelde soorten
Bijlage 2	Soorten binnen een straal van 3 kilometer

Onze rapportage is opgezet in kleur, om het u bij het lezen van het digitale document visueel aantrekkelijk te maken. Uiteraard kan het document ook op papier worden afgedrukt, waarbij we willen wijzen op de mogelijkheid om het document in zwart-wit af te drukken om kosten en toner te besparen.

1 INLEIDING

In opdracht van Rho adviseurs voor leefruimte is door Eco Reest BV een Quicksan Wet natuurbescherming uitgevoerd op de voormalige camping Schelfhorst, in buurtschap Schelfhorst.

1.1 AANLEIDING EN DOELSTELLING

Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen woningbouw bij buurtschap Schelfhorst. Op de locatie zal de aanwezige vegetatie worden gerooid en zullen er een tiental woningen worden gerealiseerd.

De doelstelling van het onderzoek is meerledig en bestaat uit het vaststellen:

- of habitats aanwezig kunnen zijn van beschermde dier- en plantensoorten ter plaatse van het buurtschap;
- of de werkzaamheden versturende effecten hebben op beschermde dier- en plantensoorten;
- hoe met eventueel aanwezige beschermde soorten omgegaan kan worden.

1.1 SCOPE

In dit rapport is een verkennend flora en fauna onderzoek beschreven. Hierin is onderzocht of er negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten en zo ja, of deze significant negatief kunnen zijn. In overleg met het bevoegd gezag wordt de uitkomst van het verkennend onderzoek gebruikt voor het vaststellen van de noodzaak van een eventueel vervolgonderzoek.

Bij ruimtelijke ingrepen moet vooraf worden getoetst of er schade kan optreden aan beschermde natuurgebieden. De onderzoekslocatie ligt op circa 3,6 kilometer afstand ten zuidoosten van het Natura 2000-gebied Leekstermeer. Gezien de afstand van het plangebied tot het Natura 2000 gebied is er geen voortoets uitgevoerd op effecten op Natura 2000-gebieden. Wel wordt ingegaan op de effecten op nabijgelegen gebied uit het Natuurnetwerk Drenthe (NND).

1.2 KWALITEITSBORGING

Eco Reest streeft naar een zo hoog mogelijk kwaliteit van onderzoek te leveren.

Eco Reest BV en Gebouwen Inspectie Nederland BV zijn gecertificeerd volgens “NEN-EN-ISO 9001:2008”, voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen, gebouwen en managementondersteuning, met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten.

Eco Reest BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Naast kwaliteit is onafhankelijkheid van groot belang om onze opdrachtgever van dienst te zijn met het beste advies voor zijn vraagstuk. Wij merken dan ook op dat er geen functionele relatie bestaat tussen opdrachtgever en Eco Reest BV, hetgeen betekent dat het advies van Eco Reest onafhankelijk is van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Conform de eisen uit onze ethische code behandelt Eco Reest BV alle gegevens vertrouwelijk, waarvan wij kennisnemen als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden, behoudens in geval van wettelijke verplichtingen.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 worden de locatie, omgeving en het ontwikkelingsplan beschreven. Hoofdstuk 3 bevat een samenvatting van de regelgeving uit de Wet natuurbescherming die hier relevant is. In hoofdstuk 4 worden de gebruikte onderzoeksmethoden beschreven. De resultaten van de toets aan de Wet natuurbescherming worden beschreven in hoofdstuk 5. Besloten wordt met hoofdstuk 6; conclusies en aanbevelingen.

2 ONDERZOEKSLOCATIE EN NABIJE OMGEVING

In dit hoofdstuk wordt de huidige en toekomstige situatie van de onderzoekslocatie beschreven en wordt een overzicht gegeven van de beschermde gebieden in de omgeving van de onderzoekslocatie.

2.1 BESCHRIJVING TOEKOMSTIGE PLANNEN

De opdrachtgever is voornemens om tien woningen te realiseren ter plaatse van het onderzoeksterrein (zie figuur 2-1). De locatie bestaat uit een voormalig campingterrein, welke rond 2006 volledig is ontmanteld. De opslag die sindsdien is gaan groeien zal worden verwijderd. De oudere houtwallen en solitaire bomen worden in het plan ingepast. De aanwezige watergang wordt gedempt.

Het is de bedoeling dat er tien bouwkavels worden uitgegeven, als “postzegels” in de natuur. Het terrein buiten de “postzegel” wordt bestemd als natuur.

Op dit moment is onduidelijk wanneer de bouw zal plaatsvinden.

Figuur 2-1. Nieuwe inrichting plangebied

2.2 BESCHRIJVING ONDERZOEKSLOCATIE EN DIRECTE OMGEVING

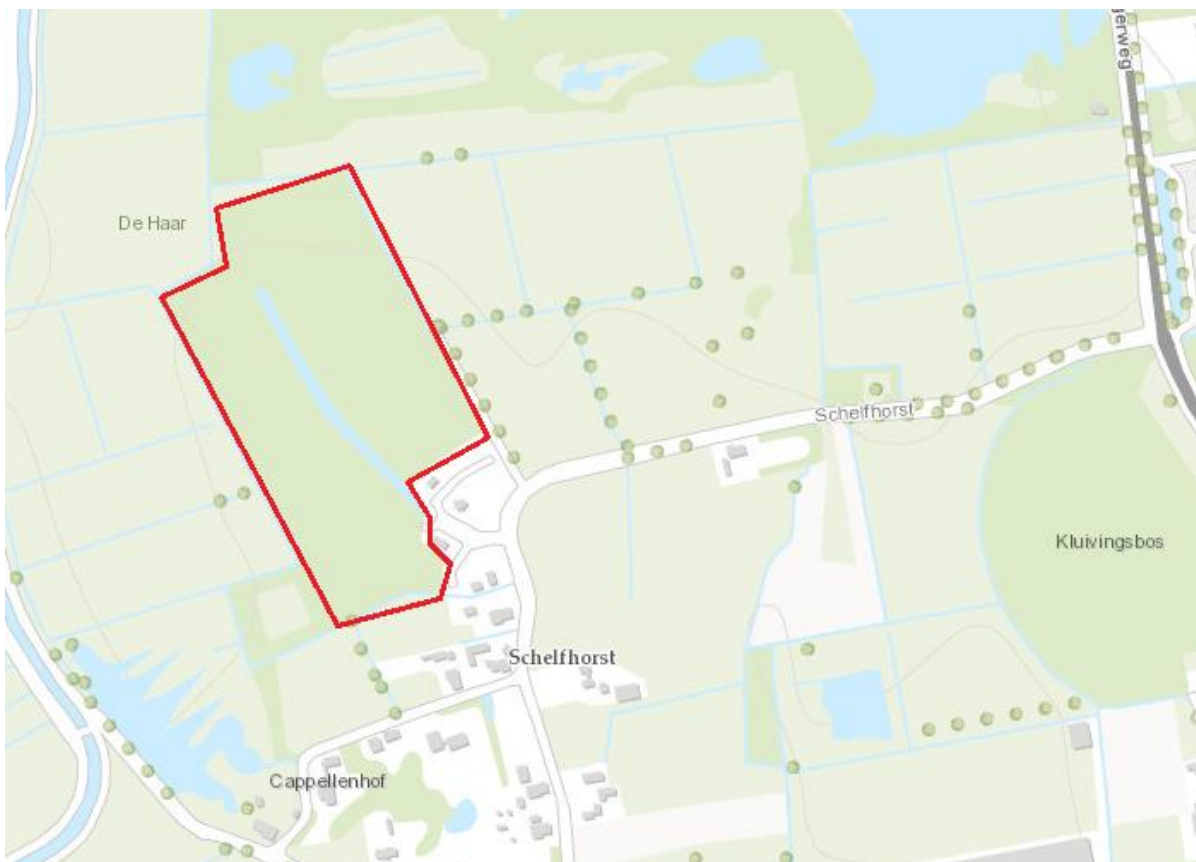
Het onderzoeksterrein bestaat uit een voormalige camping welke rond 2006 is ontmanteld. Hierbij is tevens een zwemplas in de noordoosthoek gedempt. Sinds de ontmanteling van het terrein is het terrein begroeid met opslag van vooral wilg en berk, met een ondergroei van grassen en kruiden van een verstoorde grond. De bodem ter hoogte van de voormalige zwemplas is relatief nat. Op het terrein zijn smalle, onverharde paden aanwezig. Het terrein wordt door omwonenden gebruikt als hondenuitlaatplek.

In het midden van het terrein is een geïsoleerde watergang aanwezig met redelijk steile oevers. Deze is na het ontmantelen van de voormalige camping aangelegd.

Het terrein wordt begrensd en dooraderd door enkele oudere houtwallen. Ook zijn enkele solitaire oudere bomen aanwezig.

Het onderzoeksterrein is gelegen in buurtschap Schelfhorst, ten noorden van Paterswolde. Oostelijk en westelijk is agrarisch grasland met enkele houtwallen aanwezig. Ten noorden van het onderzoeksgebied ligt het Elsburger Onland. Dit is een natuurgebied dat deel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland. In groter verband vormt dit gebied een onderdeel van 'de Onlanden', een laagveengebied dat zich uitstrekt tot aan het Leekstermeer.

In de onderstaande figuur is het onderzoeksterrein aangegeven.

Figuur 2-2. Locatie onderzoeksterrein, rood omkaderd (bron achtergrondkaart: ArcGis Online).

2.3 BESCHERMDE GEBIEDEN IN DE NABIJE OMGEVING

De onderzoekslocatie ligt op grote afstand van het Leekstermeergebied dat beschermd is middels de Wet natuurbescherming. De onderzoekslocatie grenst echter aan gebied dat is opgenomen in het Natuurnetwerk Drenthe (NND).

2.3.1 Natura 2000

Ten noordwesten van de onderzoekslocatie ligt Natura 2000-gebied het Leekstermeer. De afstand tussen de onderzoekslocatie en het Natura 2000-gebied is ongeveer 3,6 kilometer. De doelsoorten van dit gebied zijn porseleinhoen, kwartelkoning en rietzanger als broedvogels en brandgans, kolgans

en smient als niet-broedvogels. In figuur 2-3 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natura2000 gebied weergegeven.

Figuur 2-3. De ligging van het onderzoeksterrein (rood omkaderd) ten opzichte van het Leekstermeergebied (Natura-2000, geel gearceerd). (Bron kaart: Synbiosys.alterra.nl).

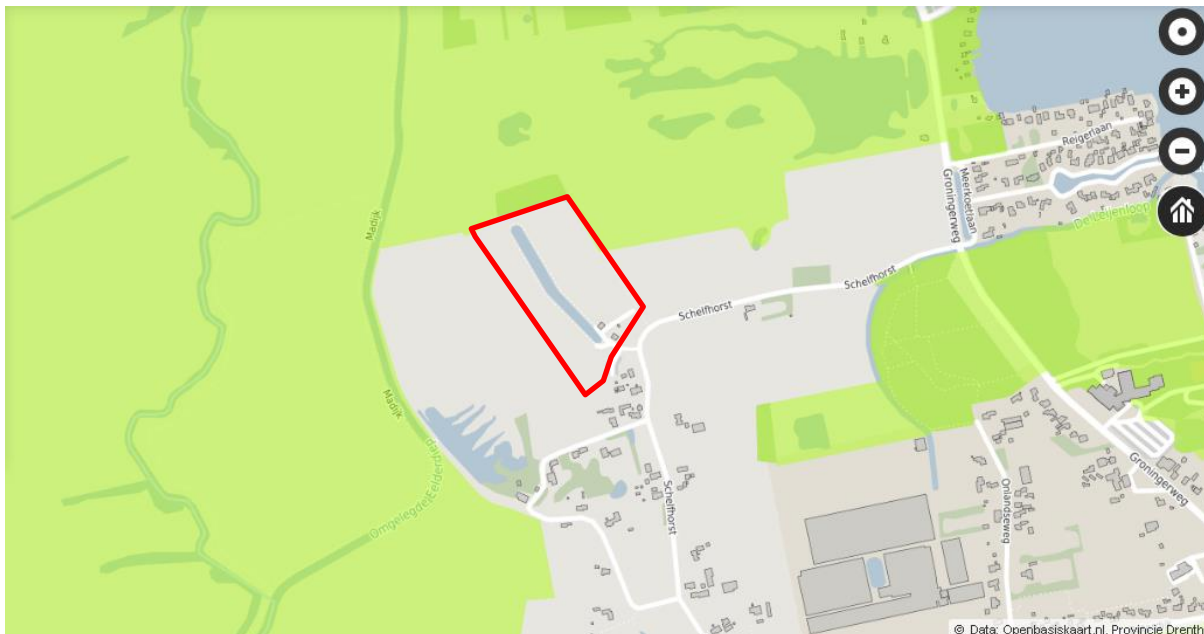
De genoemde doelsoorten, kwartelkoning, rietzanger en porseleinhoen, leven voornamelijk in riet- of hooilanden. Deze soorten broeden mogelijk in het aangrenzende Elsburger Onland. Dit gebied fungeert naar verwachting ook als overwinteringsgebied voor brandgans, kolgans en smient. Er vindt als gevolg van de plannen geen oppervlakteverlies plaats aan broed- en foerageergebied voor deze soorten. Ook in de nieuwe situatie wordt geen significante verstoring verwacht door de nieuwe inrichting van het plangebied. De bouwkavels worden ingepast in natuur, zodat er sprake is van een buffer tussen de bouwkavels en eventueel broedgebied. Wel is er een risico op verstoring tijdens de bouwfase. Hier zal tijdens de planning van de werkzaamheden rekening gehouden moeten worden.

In het onderzoeksgebied, dat voornamelijk bestaat uit vrij dichte opslag van wilg en berk, worden de genoemde doelsoorten niet verwacht.

Gezien de afstand van het onderzoeksgebied tot het Leekstermeergebied en de kenmerken van onderhavig onderzoeksgebied en het initiatief worden er geen significante effecten verwacht als gevolg van de ingreep.

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Op de kaart in figuur 2-4 is te zien dat de onderzoekslocatie grenst aan een natuurgebied ligt dat is opgenomen in het NND (Natuurnetwerk Drenthe)

Figuur 2-4. De ligging van het onderzoeksterrein (rood omkaderd) ten opzichte van de NND. (Bron kaart: EHS kaart 2016 Provincie Drenthe).

Het aangrenzende NND gebied bestaat uit hoog- en laagveenbos, droog bos met productie, nat schraalland en kruiden- en faunarijk grasland (zie figuur 2-5). Dit wordt door de uitvoering van de plannen niet verstoord, mits de oude houtwallen en de greppelstructuur niet wordt aangetast en een buffer tussen het NND gebied en de woonkavels wordt gerealiseerd. Dit is ook opgenomen in het schetsontwerp en beeldkwaliteitsplan.

Ten opzichte van het voorgaande gebruik als camping en het huidige gebruik als hondenuitlaatplek, wordt het aantal mensen dat het terrein gebruikt kleiner. Hierdoor neemt de recreatie in het omliggende gebied af. Bovendien heeft de initiatiefnemer de ambitie de ecologische waarden in het gebied te ontwikkelen. Hiervoor zijn twee gedachten:

1. Naar een gesloten landschap met vochtig bos, nat bos, oude bomen in bos en open water in bos.
2. Naar een open- halfopen landschap met afhankelijk van het beheer bloemrijk hooiland of weide, akkerkruidenland, solitaire bomen, hagen, struwelen en open water.

Hierbij wordt momenteel meer geneigd naar de tweede optie. Deze is goed in te passen bij de ambitiekaart met nat schraalland en kruiden- en faunarijk grasland in de omgeving.

Er zal geen sprake zijn van (externe) significant negatieve effecten op de NNN mits de buffer die ook in het schetsontwerp is opgenomen, wordt aangehouden. Het is daarbij van belang dat de oude houtwallen en greppelstructuur niet wordt aangetast.

In figuur 2-5 is te zien dat een klein deel van het onderzoeksgebied in de noordoosthoek een ambitie N00.01 heeft; nog om te vormen landbouwgrond naar natuur. Dit stuk valt buiten de bouwkevels. Bovendien is de begrenzing van het NNN leidend voor de planologische procedure op grond van de

regels die gelden vanuit de POV¹. Op de EHS kaart van 2016, momenteel de meest recente kaart, dit stukje niet is ingekleurd. Momenteel ligt er geen beheerpakket op dit deel (zie figuur 2-6).

Figuur 2-5. De ligging van het onderzoeksterrein (rood omkaderd) ten opzichte van verschillende beheertypen. (Bron ambitiekaart natuurbeheerplan 2018 Provincie Drenthe). Blauw / rood gearceerd = N14.02 (hoog- en laagveenbos), lichtroze = N16.01 (droog bos met productie), lichtgroen = N10.01 (nat schraalland), roze = N00.01 (nog om te vormen landbouwgrond naar natuur), groen = N12.02 (kruiden- en faunarijk grasland).

¹ Email dhr. M. Lumkes, Beleidscoördinator bos, natuur en landschap Provincie Drenthe, 19-5-2017

Figuur 2-6. De ligging van het onderzoeksterrein (rood omkaderd) ten opzichte van verschillende beheertypen. (Bron beheertypenkaart natuurbeheerplan 2018 Provincie Drenthe). Blauw / rood gearceerd = N14.02 (hoog- en laagveenbos), lichtroze = N16.01 (droog bos met productie), lichtgroen = N10.01 (nat schraalland), roze = N00.01 (nog om te vormen landbouwgrond naar natuur), groen = N12.02 (kruiden- en faunarijk grasland).

3 NATUURWETGEVING

In Nederland was de bescherming van soorten en gebieden tot 2017 geregeld in de Flora- en faunawet en de natuurbeschermingswet 1998. Deze twee wetten zijn per 1 januari 2017 samen met de Boswet, vervangen door Wet natuurbescherming. Bevoegd gezag ligt bij de Provincies.

3.1 SOORTENBESCHERMING

De Wet natuurbescherming gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling.

Binnen de Wet natuurbescherming wordt bij ruimtelijke ingrepen onderscheid gemaakt tussen Europees beschermde soorten (artikel 3.5 soorten) en nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 soorten). De lijst Europees beschermde soorten bestaat uit soorten die genoemd zijn in:

- Habitat Richtlijn bijlage IV onderdeel a
- Bijlage 2 verdrag van Bern
- Bijlage 1 verdrag van Bonn

Vogels

Ten aanzien van vogels is in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het volgende opgenomen:

- Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te rapen en deze onder zich te hebben.
- Het is verboden vogels als bedoeld als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te storen.

Verstoren mag wel indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Bovenstaande houdt is dat de nesten van alle inheemse soorten tijdens het broedseizoen zijn beschermd. Voor het verstoren van broedende vogels is een ontheffing nodig. Net als onder de Flora- en faunawet, zijn nestplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif en zwarte wouw.

Overige soorten

Voor overige Europees beschermde soorten (uit bijlage IV, onderdeel a van de Habitatrichtlijn) is Artikel 3.5 van toepassing. Volgens dit artikel is het verboden Europees beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- opzettelijk te verstoren;
- eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, onwortelen of te vernielen.

In de Wet natuurbescherming is een lijst met Nationaal Beschermde soorten opgenomen. Hierop is artikel 3.10 van deze wet van toepassing. Artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming houdt in dat het verboden is nationaal beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Provincies beslissen zelf voor welke soorten van deze lijst een vrijstelling geldt. De lijst van de provincie Drenthe met nationaal beschermde soorten waarvoor een ontheffing nodig blijft bij ruimtelijke ingrepen is opgenomen in bijlage 1 van dit rapport.

3.2 GEBIEDSBESCHERMING

Met de Wet natuurbescherming is de gebiedsbescherming van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De beschermde gebieden uit de beide richtlijnen worden aangeduid als Natura 2000 gebieden.

In het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied zijn zowel de te beschermen waarden van het Vogelrichtlijn- als het Habitatrichtlijngebied opgenomen. Deze kwalificerende habitattypen en soorten zijn in het aanwijzingsbesluit opgenomen als zogenaamde instandhoudingsdoelen. Elk gebied is specifiek voor een of meer van deze instandhoudingsdoelen aangewezen. Met deze nationale deelverplichtingen wordt bijgedragen aan de Europese verplichting die beoogt het goede voortbestaan van deze natuurwaarden zeker te stellen.

Indien er sprake is van “verslechtering of significante verstoring” of “significante gevolgen” op een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig. Deze wordt aangevraagd bij de Provincie waar de ingreep plaatsvindt. De effecten op de beschermde waarden kunnen zowel direct als indirect (externe werking) zijn. “Extern” betekent zowel dat instandhoudingsdoelen beschermd moeten zijn tegen invloed van buiten het gebied als dat soorten die een levensfunctie buiten het gebied hebben, daar ook volledige bescherming genieten.

Bij het bepalen of de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben, moet ook rekening gehouden worden met de overige ontwikkelingen in de omgeving van het beschermde gebied. Door een combinatie (cumulatie) van activiteiten kunnen namelijk ook negatieve effecten optreden. Hierbij wordt als richtlijn gehanteerd dat alleen plannen en projecten, waarover een definitief besluit is genomen, bij deze beoordeling worden betrokken.

Sinds 1 juli 2015 is de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden, waarin het beleid voor stikstofgevoelige natuurgebieden is geregeld. De PAS heeft betrekking op 117 Natura 2000-gebieden (vanaf 15 december 2015 118 gebieden) waar stikstofgevoelige natuur aanwezig is. Als onderdeel van de PAS wordt met het rekenprogramma AERIUS bepaald of de stikstofdepositie door de voorgenomen plannen zodanig verandert dat een melding of vergunningsaanvraag bij de Provincie nodig is.

3.3 ZORGPLICHT

In artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. Deze geldt voor zowel soorten als gebieden. Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In artikel 1.11 is het als volgt verwoord:

De zorg houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt (...);

- a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,*
- b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of*
- c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan gemaakt.*

Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

4 METHODE

4.1 LITERATUURSTUDIE

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van flora en fauna ter plaatse van het onderzoeksterrein. Deze bureaustudie heeft bestaan uit het opvragen van gegevens van de Nationala Databank Flora en Fauna. Hierin is een overzicht gegeven van de in de omgeving aanwezige beschermde soorten. Deze staan weergegeven in onderstaande overzicht. Het plangebied is in dit geval iets ruimer ingetekend om een volledig beeld te krijgen van de soorten in de omgeving. De volledige lijst, met soorten op een grotere afstand dan 1 kilometer van het plangebied, is weergegeven in bijlage 2.

- **Vogelrichtlijn**
Er zijn 92 soorten vogels in het gebied vastgesteld binnen een straal van één kilometer. Hieronder vallen drie vogelsoorten wiens nesten jaarrond beschermd zijn, namelijk buizerd, havik en huismus. Tevens bevinden zich doelsoorten van het nabijgelegen Leekstermeer binnen een afstand van één kilometer van het onderzoeksgebied, namelijk porseleinhoen, kwartelkoning en rietzanger.
- **Habitatrichtlijn 1 km**
Groene glazenmaker, heikikker, otter
- **Provinciaal beschermde soorten 1 km**
Eekhoorn, waterspitsmuis.
- **Habitatrichtlijn 3 km**
Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, groene glazenmaker, heikikker, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, otter, poelkikker, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis
- **Provinciaal beschermde soorten 3 km**
Boommarter, eekhoorn, grote modderkruiper, steenmarter, stijve wolfsmelk, waterspitsmuis.

Verder is gebruik gemaakt van bestaande literatuur, zoals verspreidingsatlassen en veldgidsen. Er zijn geen gegevens aangekocht van bijvoorbeeld PGO's (Particuliere Gegevensbeherende Organisaties).

4.2 VELDBEZOEK

De uitvoering van het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 14 april 2017. Dit heeft overdag plaatsgevonden. Tijdens de inventarisatie waren de weersomstandigheden als volgt: 11 graden Celsius, 4/8 bewolkt, 2-3 bft.

Het bezoek is erop gericht te beoordelen of de onderzoekslocatie geschikte biotopen bevat voor beschermde dier- en plantensoorten. Hiervoor zijn de onderzoekslocatie en de nabije omgeving onderzocht op potentiële leef- en groeiplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten.

5 RESULTATEN

Onderstaand zijn de resultaten van zowel het literatuuronderzoek als het veldbezoek weergegeven.

5.1 VAATPLANTEN

5.1.1 Resultaten literatuuronderzoek

In de omgeving van het onderzoeksterrein zijn geen beschermde plantensoorten bekend, maar binnen een straal van 3 km is stijve wolfsmelk bekend.

5.1.2 Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling

Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde plantensoorten aangetroffen, alleen enkele algemene soorten, zoals hondsdrif, speenkruid, gewone veldbies, pitrus en gele lis.

Stijve wolfsmelk groeit op zonnige tot licht beschaduwde, open plaatsen op vochtige, matig voedselrijke, weinig of niet bemeste, kalkrijke grond (klei, mergel en stenige plaatsen) en wordt niet in het plangebied verwacht.

5.2 VOGELS

5.2.1 Resultaten literatuuronderzoek

In de omgeving van het onderzoeksterrein zijn meer dan dertig soorten broedvogels bekend. Tevens bevinden zich doelsoorten van het nabijgelegen Leekstermeer binnen een afstand van één kilometer van het onderzoeksgebied, namelijk porseleinhoen, kwartelkoning en rietzanger.

5.2.2 Resultaten veldbezoek en effecten beoordeling

De doelsoorten van natura 2000-gebied Leekstermeer zijn niet in of rond het onderzoeksgebied waargenomen tijdens het veldbezoek.

Wel zijn op verschillende plekken plukplaatsen van sperwer of havik gevonden. Mogelijk broeden deze, of een van deze, soorten in een van de oudere solitaire bomen of houtwallen binnen het plangebied. Deze bomen worden ingepast in de inrichting, zodat eventuele nestplaatsen behouden blijven. Echter, door toenemende verstoring tijdens de bouw- of gebruiksfase, zou een nestplaats alsnog ongeschikt kunnen worden. In dat geval is er sprake van een overtreding van de Wet natuurbescherming. Daarom wordt geadviseerd voor de uitvoering een inventarisatie op jaarrond beschermde nesten uit te laten voeren. Wanneer nestlocaties bekend zijn kunnen maatregelen genomen worden als het aanpassen van de planning van de werkzaamheden in (een deel) van het onderzoeksgebied en / of het instellen van een buffer rond de betreffende nestboom.

Tijdens het veldbezoek zijn diverse algemene vogelsoorten waargenomen in de directe omgeving van het onderzoeksterrein. Het is aannemelijk dat er veel algemene soorten zoals boomkruiper, pimpelmees en vink broeden in de dichtere bosschages. De nesten van deze soorten zijn niet jaarrond beschermd. Echter alle vogelnesten zijn in het broedseizoen beschermd. Een overtreding van de Wet natuurbescherming kan worden voorkomen door de bomen en struiken voor de start van het broedseizoen te rooien. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt het broedseizoen van vogels van 1 maart tot 1 september. Dit is afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

5.3 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

5.3.1 Resultaten literatuuronderzoek

In de omgeving van het onderzoeksterrein is eekhoorn, otter en waterspitsmuis bekend. Op grotere afstand zijn ook boommarter en steenmarter bekend.

5.3.2 Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van grondgebonden zoogdieren ter plaatse van de te kappen bosschages en de directe omgeving. Hierbij wordt overigens opgemerkt dat sporen van kleine zoogdieren in vegetatie lastig zichtbaar zijn. Gelet op het habitatype zou het onderzoeksterrein en directe omgeving, onderdeel kunnen uitmaken van het leefgebied van diverse (grotere) zoogdieren, zoals ree, vos, haas en wellicht ook minder algemene soorten. Voor de bovengenoemde en verwachte diersoorten zijn in het kader van bestendig beheer, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Daarnaast worden populaties van bovengenoemde soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen.

Otter leeft niet in een bosachtig gebied, maar maakt wel gebruik van de aanwezige structuren in het landschap, vooral in de buurt van water.

Eekhoorn is in, nabij gelegen bosschages aangetroffen (NDFF). De opslag van wilg en berk is te klein om voor eekhoorn verblijfplaats te kunnen dienen, maar maakt mogelijk gebruik van de oudere houtwallen. Deze worden niet aangetast bij de voorgenomen plannen. Daarbij is rond de bouwkavels een buffer van natuur voorzien, waardoor eventueel aanwezige verblijfplaatsen in de houtsingels minimaal worden verstoord.

Boommarter leeft hoofdzakelijk in bebost gebied, met een voorkeur voor naaldbos of gemengd bos. Soms ook in open terrein, mits voldoende bosjes en lijnvormige elementen als heggen en houtwallen aanwezig zijn. Deze soort is op ca 3 kilometer van het onderzoeksgebied bekend. Het terrein was tot 2006 in gebruik als camping. Boommarter verblijft niet vaak in de nabijheid van bebouwing. Gezien de aanwezigheid van menselijke bebouwing en de afwezigheid van een redelijke omvang van gemengd of naaldbos lijkt de aanwezigheid van boommarter onwaarschijnlijk.

De aanwezigheid van steenmarter in het gebied is wel aannemelijk. De opslag op het terrein kan worden gebruikt als foerageergebied. De houtwallen op het terrein kunnen een verblijfplaats van steenmarter bevatten. Mits deze oudere houtwallen blijven staan worden geen verblijfplaatsen aangetast. Wanneer de bouwkavels, zoals gepland, in natuur worden ingepast, blijft er foerageergebied voor steenmarter voorhanden.

Waterspitsmuis wordt niet in de watergang binnen het onderzoeksgebied verwacht. De watergang heeft vrij steile overs en een matige waterkwaliteit, waardoor hier geen geschikt leefgebied voor waterspitsmuis aanwezig is.

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet.

5.4 VLEERMUIZEN

5.4.1 Resultaten literatuuronderzoek

In de omgeving van het onderzoeksterrein zijn de volgende vleermuizen bekend: gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis.

5.4.2 Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling

Verblijfplaatsen

Binnen het onderzoeksterrein zijn bomen aanwezig met holtes, scheuren of loszittend schors. Deze kunnen dienst doen als verblijfplaats voor boom bewonende soorten zoals de in de omgeving waargenomen gewone grootoorvleermuis. Deze bomen blijven staan, zodat ook eventueel aanwezige verblijfplaatsen in tact blijven. Hierbij is het van belang dat de houtwallen niet extra verlicht worden buiten de daglichturen.

Vliegroute

De houtwallen langs de rand van het plangebied vormen mogelijk vliegroutes tussen de bebouwing in Schelfhorst en het noordelijker gelegen gebied Elsburger Onlanden. Gezien de afwezigheid van andere lijnvormige elementen tussen dit gebied en de bebouwing van Schelfhorst is hier mogelijk sprake van een essentiële vliegroute. Omdat de oudere bomen en houtwallen niet worden aangetast, blijven vliegroutes in stand. Hierbij is het belangrijk dat deze houtwallen niet extra worden verlicht buiten de daglichturen.

Foerageergebied

De randen van de onderzoekslocatie maakt mogelijk deel uit van het foerageergebied van plaatselijke vleermuispopulaties. In de directe omgeving is voldoende soortgelijk foerageergebied voorhanden, zodat hier geen sprake zal zijn van essentieel foerageergebied.

5.5 AMFIBIEËN EN REPTIELEN

5.5.1 Resultaten literatuuronderzoek

In de omgeving van het onderzoeksterrein zijn de volgende amfibieën en reptielen bekend: binnen één kilometer is heikikker bekend. Op ca 3 kilometer afstand is poelkikker waargenomen.

5.5.2 Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën waargenomen ter plaatse van het onderzoeksterrein. De watergang in het midden van het plangebied heeft steile oevers en een marginaal ontwikkelde oevervegetatie en is daarmee marginaal geschikt als voortplantingshabitat voor amfibieën. Het is niet uitgesloten dat de watergang onderdeel uitmaakt van het voortplantingshabitat de bruine kikker, gewone pad of kleine watersalamander. Het gehele terrein kan deel uitmaken van het landhabitat van deze soorten.

Voor de bovengenoemde amfibieën geldt in het kader van bestendig beheer, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

De uit de NDFF bekende poelkikker en heikikker worden niet binnen het onderzoeksterrein verwacht. Deze soorten stellen hogere eisen aan hun waterhabitat. De poelkikker is een kritische soort, die houdt van voedselarm, schoon water. De watergang in het plangebied is niet geschikt. Heikikker komt vooral voor in vochtige heidegebieden, waar sprake is van veenvorming en in hoog- en laagveengebieden. Het voortplantingsbiotoop bestaat uit ondiepe stilstaande wateren met

oeervervegetatie. Het water zelf is vaak enigszins zuur (pH 4 - 5.5) en voedselarm. De watergang in het plangebied is niet geschikt.

Het terrein met opslag en de houtwallen vormen geen geschikt leefgebied voor reptielen.

5.6 VISSSEN

5.6.1 Resultaten literatuuronderzoek

In de directe omgeving van het onderzoeksterrein zijn geen beschermde vissen bekend.

5.6.2 Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling

De watergang binnen het onderzoeksgebied vormt geen geschikt leefgebied voor beschermde soorten, gezien de matige waterkwaliteit en de geïsoleerde ligging van de watergang.

5.7 OVERIGE SOORTEN

5.7.1 Resultaten literatuuronderzoek

In de omgeving van het onderzoeksterrein is groene glazenmaker bekend.

5.7.2 Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling

Groene glazenmaker wordt niet binnen het plangebied verwacht. Deze soort is afhankelijk van krabbescheer als waardplant. Binnen het plangebied is geen krabbenscheer aangetroffen.

Door het ontbreken van sleutelfactoren zoals waardplanten speelt onderhavig onderzoeksterrein geen cruciale rol voor plaatselijke vlinderpopulaties.

De overige in de Wet natuurbescherming opgenomen (strikt beschermde) soorten zijn dusdanig zeldzaam en grotendeels gebonden aan specifieke biotopen zoals heide, hoogveen, laagveen en beken, dat het onwaarschijnlijk is dat de onderzoekslocatie voor deze soorten een functie vervult.

6 CONCLUSIE

6.1 CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING

Naar aanleiding van het verkennend onderzoek Wet natuurbescherming concluderen wij dat er ter plaatse van de onderzoekslocatie mogelijk sprake is van het voorkomen van een strikt beschermde soort, anders dan soorten waarvoor in onderhavig geval een vrijstelling geldt.

Mogelijk broeden sperwer en / of havik in een van de oudere solitaire bomen of houtwallen binnen het plangebied.

In de oudere bomen en de opslag kunnen algemene vogelsoorten tot broeden komen. Alle vogelnesten zijn in het broedseizoen beschermd. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt het broedseizoen van vogels van 1 maart tot 1 september. Dit is afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

De houtwallen en oudere bomen hebben mogelijk een functie als verblijfplaats voor vleermuizen. De houtwallen vormen mogelijk een vliegroute naar achterliggende gebied Elsburger Onlanden.

Opgemerkt dient te worden dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet.

6.2 CONCLUSIE GEBIEDSBESCHERMING

Natura 2000

Ten noordwesten van de onderzoekslocatie ligt Natura 2000-gebied het Leekstermeer. De afstand tussen de onderzoekslocatie en het Natura 2000-gebied is ongeveer 3,6 kilometer. De doelsoorten van dit gebied zijn porseleinhoen, kwartelkoning en rietzanger als broedvogels. Deze broeden mogelijk in het aangrenzende Elsburger Onland.

Brandgans, kolgans en smient zijn aangewezen als niet-broedvogels. Het Elsburger Onland fungeert naar verwachting ook als overwinteringsgebied voor brandgans, kolgans en smient.

Er vindt als gevolg van de plannen geen oppervlakteverlies plaats aan broed- en foerageergebied voor deze soorten. Ook in de nieuwe situatie wordt geen significante verstoring verwacht door de nieuwe inrichting van het plangebied. De bouwkavels worden ingepast in natuur, zodat er sprake is van een buffer tussen de bouwkavels en eventueel broed- of rustgebied. Er worden daarom geen significante effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor deze soorten. Wel is er een risico op verstoring tijdens de bouwfase. Hier zal tijdens de planning van de werkzaamheden rekening gehouden moeten worden.

Natuurnetwerk Drenthe (NND)

Het onderzoeksgebied grenst ten noorden en noordoosten aan gebied dat is opgenomen in het Natuurnetwerk Drenthe (NND). Het gaat om gebied waarop de volgende beheertypen en ambities van de provincie liggen: N14.02 (hoog- en laagveenbos), N16.01 (droog bos met productie), N10.01 (nat schraalland), N12.02 (kruiden- en faunarijk grasland). Het plangebied overlapt niet met terrein uit de NNN, hierdoor is geen sprake van

Er vinden geen werkzaamheden plaats binnen NNN. Er worden geen significant negatieve effecten op de naastgelegen NNN gebieden verwacht, mits er een buffer tussen de bouwkavels en de NNN gebieden wordt gehouden. Daarom wordt geadviseerd de houtwallen en greppelstructuur niet aan te tasten.

6.3 AANBEVELINGEN EN ADVIES

Soortenbescherming

Mogelijk broedt sperwer en / of havik in de oudere bomen of houtwallen. Deze bomen worden ingepast in de inrichting, zodat eventuele nestplaatsen behouden blijven. Echter, door toenemende verstoring tijdens de bouw- of gebruiksfase, zou een nestplaats alsnog ongeschikt kunnen worden. In dat geval is er sprake van een overtreding van de Wet natuurbescherming. Daarom wordt geadviseerd voor de uitvoering een inventarisatie op jaarrond beschermde nesten uit te laten voeren.

Mogelijk broeden vogels in de oudere bomen of in de opslag. Alle broedgevallen zijn beschermd in de Wet natuurbescherming. Om een overtreding te voorkomen wordt geadviseerd om de opslag voor de start van het broedseizoen te verwijderen. Het broedseizoen loopt globaal van 1 maart tot 1 september.

De houtwallen hebben mogelijk een functie als verblijfplaats of vliegroute voor verschillende soorten vleermuizen. De houtwallen worden in het plan ingepast. Het is van belang dat de houtwallen niet extra verlicht worden buiten de daglichturen.

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet.

Gebiedsbescherming

Geadviseerd wordt om in de aanlegfase rekening te houden met de aanwezigheid van porseleinhoen, kwartelkoning, rietzanger, brandgans en kolgans (doelsoorten van het Natura 2000-gebied Leekstermeer) in het aangrenzende Elsburger Onland, zodat er geen effecten optreden op de intandhoudingsdoelstellingen van deze soorten. In de gebruiksfase is het van belang dat er een voldoende buffer aanwezig blijft tussen de bebouwing en het Elsburger Onland, zodat er geen sprake zal zijn van extra verstoring van licht of geluid.

Geadviseerd wordt om, zoals ook in het schetsontwerp is opgenomen, een buffer aan te houden tussen de gebieden die zijn aangewezen als EHS en de bouwkavels en de oude houtwallen en greppelstructuren niet aan te tasten..

6.4 VERANTWOORDING

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien

gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage. Bovendien aanvaardt Eco Reest geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

Eco Reest
Ing. J. Kamps MSc.

BIJLAGE I; NATIONAAL BESCHERMDE SOORTEN EN VRIJGESTELDE SOORTEN DRENTHE

NATIONAAL BESCHERMDE DIER- EN PLANTENSOORTEN Bijlage, behorende bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming Onderdeel A (behorende bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a)

Zoogdieren

Aardmuis
 Boommarter
 Bosmuis
 Bunzing
 Damhert
 Das
 Dwergmuis
 Dwergspitsmuis
 Edelhert
 Eekhoorn
 Egel
 Eikelmuis
 Gewone bosspitsmuis
 Gewone zeehond
 Grote bosmuis
 Grijze zeehond
 Haas
 Hermelijn
 Huisspitsmuis
 Konijn
 Molmuis
 Ondergrondse woelmuis
 Ree
 Rosse woelmuis
 Steenmarter
 Tweekleurige bosspitsmuis
 Veldmuis
 Veldspitsmuis
 Vos
 Waterspitsmuis
 Wezel
 Wild zwijn
 Woelrat

Amfibieën

Alpenwatersalamander
 Bruine kikker
 Gewone pad
 Kleine watersalamander
 Meerkikker
 Middelste groene kikker

Vinpootsalamander
 Vuursalamander

Reptielen

Adder
 Hazelworm
 Levendbarende hagedis
 Ringslang

Vissen

Beekdonderpad
 Beekprik
 Elrits
 Europese rivierkreeft
 Gestippelde alver
 Grote modderkruiper
 Kwabaal

Dagvlinders

Aardbeivlinder
 Bosparelmoervlinder
 Bruin dikkopje
 Bruine eikenpage
 Donker pimperlblauwtje
 Duinparelmoervlinder
 Gentiaanblauwtje
 Grote parelmoervlinder
 Grote vos
 Grote vuurvlinder
 Grote weerschijnvlinder
 Iepenpage
 Kleine heivlinder
 Kleine ljsvogelvlinder
 Kommavvlinder
 Pimperlblauwtje
 Sleedoornpage
 Spiegeldikkopje
 Veenbesblauwtje
 Veenbesparelmoervlinder
 Veenhooibeestje
 Veldparelmoervlinder
 Zilveren maan

Libellen

Beekrombout
Bosbeekjuffer
Donkere waterjuffer
Gevlekte glanslibel
Gewone bronlibel
Hoogveenglanslibel
Kempense heidelibel
Speerwaterjuffer

Kevers

Vliegend hert

Onderdeel B: Planten horende bij onderdeel B (behorende bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c)

Akkerboterbloem
Akkerdoornzaad
Akkerogentroost
Beklierde ogentroost
Berggamander
Bergnachtorchis
Blaasvaren
Blauw guichelheil
Bokkenorchis
Bosboterbloem
Bosdravik
Brave hendrik
Brede wolfsmelk
Breed wollegras
Bruinrode wespenorchis
Dennenorchis
Dreps
Echte gamander
Franjgentiaan
Geelgroene wespenorchis
Geplooid vrouwenmantel
Getande veldsla
Gevlekt zonneroosje
Glad biggenkruid
Gladde zegge
Groene nachtorchis
Groensteel
Groot spiegelklokje
Grote bosaardbei
Grote leeuwenklauw
Honingorchis
Kalkboterbloem
Kalketrip
Karthuizeranjer

Karwijselie
Kleine ereprijs
Kleine Schorseneer
Kleine wolfsmelk
Kluwenklokje
Knollathyrus
Knolspirea
Korensla
Kranskarwij
Kruiptijm
Lange zonnedaauw
Liggende ereprijs
Moerasgamander
Muurbloem
Naakte lathyrus
Naaldenkervel
Pijlscheefkelk
Roggelelie
Rood peperboompje
Rozenkransje
Ruw parelzaad
Scherpkruid
Schubvaren
Schubzegge
Smalle raai
Spits havikskruid
Steenbraam
Stijve wolfsmelk
Stofzaad
Tengere distel
Tengere veldmuur
Trogamander
Veenbloembies
Vliegenorchis
Vroege ereprijs
Wilde averuit
Wilde ridderspoor
Wilde weit
Wolfskers
Zandwolfsmelk
Zinkviooltje
Zweedse kornoelje

Vrijgestelde soorten Provincie Drenthe

Zoogdieren

Aardmuis (*Microtus agrestis*)
Bosmuis* (*Apodemus sylvaticus*)
Bunzing (*Mustela putorius*)
Dwergmuis (*Micromys minutus*)
Dwergspitsmuis (*Sorex minutus*)
Egel (*Erinaceus europaeus*)
Gewone bosspitsmuis (*Sorex araneus*)
Haas (*Lepus europeus*)
Hermelijn (*Mustela erminea*)
Huisspitsmuis* (*Crocidura russula*)
Konijn (*Oryctolagus cuniculus*)
Ondergrondse woelmuis (*Pitymys subterraneus*)
Ree (*Capreolus capreolus*)
Rosse woelmuis (*Clethrionomys glareolus*)
Tweekleurige bosspitsmuis (*Sorex coronatus*)
Veldmuis* (*Microtus arvalis*)
Vos (*Vulpes vulpes*)
Wezel (*Mustela nivalis*)
Woelrat (*Arvicola terrestris*)

Amfibieën

Bruine kikker (*Rana temporaria*)
Gewone pad (*Bufo bufo*)
Kleine watersalamander (*Triturus vulgaris*)
Meerkikker *Pelophylax ridibundus* (*Rana ridibunda*)
Middelste groene kikker / Bastaardkikker)*Pelophylax klepton* *esculentus* *Rana esculenta*)
.

BIJLAGE II; SOORTEN BINNEN EEN STRAAL VAN 3 KILOMETER

Vogelrichtlijn	Habitatrichtlijn	Provinciaal beschermde soorten
Aalscholver, Appelvink, Baardman, Bergeend, Blauwborst, Blauwe Kiekendief, Blauwe Reiger, Boerenzwaluw, Bonte Vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Boomleeuwerik, Boompieper, Boomvalk, Bosrietzanger, Bosruiter, Bosuil, Braamsluiper, Brandgans, Brilduiker, Bruine Kiekendief, Buizerd, Dodaars, Ekster, Fazant, Fitis, Fluiter, Fuut, Gaai, Geelgors, Geelpootmeeuw, Gekraagde Roodstaart, Gele Kwikstaart, Geoorde Fuut, Gierzwaluw, Glanskop, Goudhaan, Goudvink, Grasmus, Graspieper, Grauwe Gans, Grauwe Vliegenvanger, Groene Specht, Groenling, Groenpootruiter, Grote Bonte Specht, Grote Canadese gans, Grote Karekiet, Grote Lijster, Grote Mantelmeeuw, Grote Zaagbek, Grote Zilverreiger, Grutto, Havik, Heggenmus, Holenduif, Houtduif, Huismus, Huiszwaluw, IJsvogel, Kauw, Kemphaan, Kerkuil, Kievit, Klein Waterhoen, Kleine Bonte Specht, Kleine Burgemeester, Kleine Karekiet, Kleine Mantelmeeuw, Kleine Plevier, Kleinst Waterhoen, Kneu, Knobbelzwaan, Koekoek, Kokmeeuw, Kolgans, Koolmees, Krakeend, Krekelzanger, Kuifeend, Kwartel, Kwartelkoning, Lepelaar, Matkop, Meerkoet, Merel, Nachtegaal, Nachtzwaluw, Nonnetje, Oeverloper, Oeverzwaluw, Ooievaar, Paapje, Pimpelmees, Pontische Meeuw, Porseleinhoen, Putter, Ransuil, Regenwulp, Rietgors, Rietzanger, Ringmus, Roek, Roerdomp, Roodborst, Roodborsttapuit, Scholekster, Sijs, Slobeend, Smient, Snor, Spotvogel, Spreeuw, Sprinkhaanzanger, Staartmees, Steltkluut, Steppekiekendief, Stormmeeuw, Tafeleend, Tapuit, Tjiftjaf, Torenavalk, Tuinfluiter, Tureluur, Turkse Tortel, Veldleeuwerik, Vink, Visdief, Vuurgoudhaan, Waterhoen, Waterpieper, Waterral, Watersnip, Wielewaal, Wilde Eend, Winterkoning, Wintertaling, Witte Kwikstaart, Witwangstern, Wulp, Zanglijster, Zeearend, Zilvermeeuw, Zomertaling, Zwarte Kraai, Zwarte Mees, Zwarte Roodstaart, Zwarte Stern, Zwartkop.	Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Groene glazenmaker, Heikikker, Kleine dwergvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis, Otter, Poelkikker, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis, Watervleermuis.	Boommarter, Eekhoorn, Grote modderkruiper, Steenmarter, Stijve wolfsmelk, Waterspitsmuis.

MILIEU ADVIESBUREAU

EcoReest

Advies vanuit een groen hart

